

Шевченко Т.Е.

к.т.н., доцент, НТУУ «КПІ»

Лозовская О.И.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЭНЕРГОМАШИНОСТРОЕНИЯ В УКРАИНЕ

В статье проанализировано современное состояние и перспективы развития отрасли энергомашиностроения в Украине, сформулированы основные проблемы использования электрооборудования на предприятиях, приведены основные направления восстановления потенциала украинских энергомашиностроительных предприятий.

Ключевые слова: энергомашиностроения, состояние, перспективы, оборудование.

Shevchenko T. Y.

candidate of engineering, assistant professor, NTUU «KPI»

Lozovska O. I.

student FMM NTUU «KPI»

CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF POWER ENGINEERING IN UKRAINE

The article analyzes the current state and prospects of development of power engineering industry in Ukraine, formulated the basic problem of the use of electrical equipment in enterprises, the basic directions of the recovery potential of Ukrainian power engineering enterprises.

Keywords: power engineering, condition, prospects and equipment.

Шеховцова І.А.

к.е.н., доцент ФММ НТУУ «КПІ»

Лінік І.М.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ТА ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ

У даній статті проаналізовано нинішній стан бюджетної політики України, наведено статистичні показники щодо надходження коштів до бюджету, розроблено рекомендації щодо підвищення економічної ефективності бюджетної політики України.

Ключові слова: бюджетна політика, ефективність, державний бюджет, борг, кошти.

Вступ. Бюджетна політика є складовою економічної політики держави та фінансової політики. Основа бюджетної політики – розроблення напрямів використання бюджету відповідно до засад соціально-економічного розвитку суспільства. У процесі такого розроблення держава визначає конкретні форми, методи і види організації бюджетних відносин. Практична реалізація бюджетної політики полягає у сукупності заходів довгострокового (стратегічного) та короткострокового (тактичного) характеру, які здійснює держава через бюджетну систему.

Країна опинилася за крок від фінансово-економічного колапсу. Відповідно відзначалося зниження результативності бюджетної політики, передусім у сфері розвитку економіки. Мало місце різке погіршення показників економічної динаміки.

Намагання розв'язати гострі соціальні проблеми шляхом істотного збільшення обсягів перерозподілу ресурсів через державний бюджет без забезпечення реального підґрунтя для досягнення цієї мети не дало очікуваного результату.

Багато українських вчених сприяли вирішенню проблем розробки ефективної бюджетної політики як: Бабич Л.М., Бескид Й.М., Буковинський С.А., Булгакова С.О., Василик О.Д., Гальчинський А.С., Геєць В.М., Єрмошенко М.М., Кириленко О.П., Кравченко В.І., Луніна І.О., Міщенко В.І., Науменкова С.В., Огонь Ц.Г., Опарін В.Н., Павлюк К.В., Пасічник Ю.В., Полозенко Д.В., Радіонова І.Ф., Сало І.В., Соколовська А.М., Жовтяк Є.Д., Юрій С.І та інші.

Постановка завдання. Мета статті – проаналізувати бюджетну політику України, вивчити її ефективність та з'ясувати аспекти даної політики та державного бюджету.

Результати дослідження. Бюджетна політика являє собою сукупність економічних та адміністративних заходів, що використовує держава з метою стабілізації і підвищення ефективності національної економіки, застосовуючи, основним чином, податкові та бюджетні механізми [7].

За допомогою бюджетної політики здійснюється цільове спрямування коштів. Важливою складовою політики є здійснення збалансованих міжбюджетних відносин [3]. Слід зазначити що саме ефективно побудовані міжбюджетні відносини впливають на темпи економічного зростання, що є досить актуальним на сьогоднішній день.

При здійсненні бюджетної політики стали активніше використовуватися адміністративні важелі; значно загострилися проблеми фінансового розвитку місцевого самоврядування; знизилася ефективність міжбюджетного регулювання. Наслідком стало погіршення не лише економічного, а й соціального розвитку країни: зростання реального ВВП – нульове, державні фінанси – у критичному стані, дефіцит державного бюджету у 2013 р. склав 65 млрд. грн., з урахуванням усіх зобов'язань уряду – понад 80 млрд. грн. Сукупний зовнішній борг на кінець 2013 р. досяг \$140 млрд. або близько 80 % ВВП, у тому числі короткостроковий –

\$65 млрд., що більш ніж в 4 рази перевищує золотовалютний запас держави, який становить сьогодні лише \$15 млрд [6].

Станом на лютий 2014 р., залишок коштів на Єдиному казначейському рахунку – 4,3 млн. грн., при тому, що несплачені платіжні доручення – майже 10 млрд. грн. [5]. Проблеми державного бюджету України показано на рис. 1.

З рис.1 видно, що найбільші кошти повинні бути зняти з єдиного казначейського рахунку, для того, щоб покрити дефіцит Пенсійного фонду і позики місцевих бюджетів.

До критичного рівня погіршився діловий та інвестиційний клімат. Іноземні компанії і банки йдуть з України. Співробітництво з міжнародними фінансовими інститутами зруйноване. Країна фактично позбавлена потенціалу економічного відновлення [5] А.

Рис. 1. Проблеми державного бюджету України на 2014 рік.

Депресивний стан економіки унеможливує підтримання належних соціальних стандартів для переважної більшості населення. Зберігаються мільярдні заборгованості із зарплат, соціальних виплат і допомог [2].

Основні напрями бюджетної політики на 2014 рік розроблені відповідно до визначених у щорічному посланні Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України пріоритетів та ґрунтуються на положеннях Програми економічних реформ на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», Державної програми активізації розвитку економіки на 2013 – 2014 роки, інших прогнозних і програмних документів економічного та соціального розвитку України [1].

Реалізація бюджетної політики на 2014 рік буде спрямована на підтримку основних секторів економіки, активізацію процесів модернізації національного виробництва, продовження здійснення комплексу заходів, спрямованих на поліпшення інвестиційного клімату в Україні, стимулювання експорту та підвищення рівня добробуту громадян.

Ефективність бюджетної політики слід оцінювати за ступенем виконання нею належних функцій. З огляду на це, ефективність бюджетної політики на сьогодні розглядається, по-перше, з точки зору виконання державного бюджету, по-друге – з точки зору впливу на соціально-економічну ситуацію в країні [4].

Для підвищення ефективності бюджетної потрібно прийняття видаткових зобов'язань на основі ретельної оцінки їх ефективності та наявності ресурсів для їх гарантованого виконання в межах прийнятих бюджетних обмежень, забезпечення збалансованості бюджету, перехід до середньострокового бюджетного планування, здійснення оцінки пріоритетності стратегічних завдань, відповідних реальним можливостям.

У 2014 році Україна повинна погасити 16,3% із більше ніж \$60-мільярдного державного боргу. Йдеться про заборгованість перед кредиторами, яка складає близько \$9,78 млрд. Зовнішні борги в цих виплатах становлять \$6 млрд. Із них \$3,6 млрд – перед МВФ [3].

За 2013 рік, за підрахунками Міністерства фінансів, обсяг тільки зовнішнього боргу виріс на 20,2%. Серед останніх, передноворічних запозичень у 2013-му стали \$3 млрд зобов'язань перед Російською Федерацією за облігаціями. Фонди Росія викупила в рамках домовленості щодо \$15 млрд, які надаються Україні. Заборгованість України на 2014 рік наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Заборгованість України на 2014 рік

	Частка в державному борзі, %
Державний і гарантований борги	100
Державний борг	82,17
Європейський банк реконструкції та розвитку	0,82
Європейський інвестиційний банк	0,69
Міжнародний банк реконструкції та розвитку	4,2
Міжнародний валютний фонд	7,45
Гарантований державою борг	17,83
Європейське співтовариство з атомної енергетики	0,05
Європейський банк реконструкції та розвитку	0,13
Міжнародний банк реконструкції та розвитку	0,33
Міжнародний валютний фонд	2,26
Citibank, N.A. London	0,21
DeutscheBank AG London	0,04
UniCreditBank Austria AG	0,11
VTB Capital PLC	0,4
Газпромбанк	0,68
Державний банк розвитку КНР	0,12

У державному бюджеті на 2014 рік закладено зростання ВВП у розмірі 3%, проте не всі експерти поділяють подібні прогнози, наприклад, экс-заступник голови Національного банку України Олександр Савченко прогнозує, що реальне зростання ВВП у 2014 році може скласти менше 0,5% [6]. За прогнозами Світового банку, зростання ВВП в 2014 році

складе 2% [3]. Боргове навантаження – державний і гарантований державою борг –представлено у табл. 2

Незважаючи на аналогічні вихідні дані, рівень доходів у Польщі та Україні розходиться майже в 4 рази – не на користь України. Відомо, що Україна домовилася з Росією про отримання кредиту в розмірі \$15 млрд. Гроші повинні розміщуватися в цінних паперах. Перший транш – \$3 млрд – підписано 27 грудня 2013 року. Виплати за ним мають пройти 20 грудня 2015 року. Крім того, Україна повинна буде виплатити за зобов’язання перед МВФ у 2015 році близько \$1,5 млрд. Тільки в січні поточного року український уряд уже перерахував МВФ понад \$620 млн, а в лютому країна має виплатити близько \$360 млн за зобов’язаннями перед фондом [2].

Таблиця 2

Боргове навантаження

		Сума,\$ млрд
Державний і гарантований державою борг		73,08
ДЕРЖАВНИЙ БОРГ		60,05
Внутрішній борг		32,15
	Борги перед юридичними особами	31,78
	Борги перед банками	0,36
Зовнішній борг		27,9
	Борги перед міжнародними фінансовими організаціями	7,71
	Борги перед іноземними органами управління	0,91
	Борги перед зарубіжними комерційними банками	
	Інші борги	19,28
ГАРАНТОВАНИЙ ДЕРЖАВОЮ БОРГ		13,03
Внутрішній борг		3,39
	Борги перед юридичними особами	2,64
	Борги перед банками	0,75
	Інші	
Зовнішній борг		9,63
	Борги перед міжнародними фінансовими організаціями	2,03
	Борги перед іноземними органами управління	0,25
	Борги перед зарубіжними комерційними банками	3,45
	Інші борги	3,9

Висновки. Таким чином, можливості щодо підвищення рівня соціально-економічного розвитку України пов’язані з підвищенням результативності та ефективності бюджетної політики. Для формування ефективної бюджетної політики потрібно розробити такий підхід, який би інтегрував тенденції та особливості соціально-економічного розвитку країни з бюджетною системою.

Список використаних джерел

1. Про Основні напрями бюджетної політики на 2014 рік. Постанова від 27 березня 2013 р. № 213-р.
 2. «Незалежний аудитор» – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://n-auditor.com.ua>.
 3. «Третя Українська Республіка» – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.3republic.org.ua>.
 4. «Forbes» – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://forbes.ua>.
 5. «Вголос» – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vgolos.com.ua>.
 6. Державна служба статистики України – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
-

Шеховцова І.А.

к.э.н., доцент ФММ НТУУ «КПІ»

Линник І.М.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

БЮДЖЕТНАЯ ПОЛИТИКА УКРАИНЫ И ЕЕ ЭФФЕКТИВНОСТЬ

В данной статье проанализированы нынешнее состояние бюджетной политики Украины, приведены статистические показатели по поступлению средств в бюджет, разработаны рекомендации по повышению экономической эффективности бюджетной политики Украины.

Ключевые слова: бюджетная политика, эффективность, государственный бюджет, долг, средства.

Shehovtsova I.A., Linnik I.M.

UKRAINE BUDGETARY POLICY AND ITS EFFECTIVENESS

This article analyzes the current state of fiscal policy in Ukraine, are statistical data on receipts in the budget recommendations to improve the cost-effectiveness of fiscal policy in Ukraine.

Keywords: fiscal policy, efficiency, state budget, debt funds.

Яресько Р. С.
аспірантка ФММ, НТУУ «КПІ»

ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «РИЗИК» ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ

В статті визначено взаємозв'язок етимології та лексичного значення поняття «ризик». Зазначено важливість застосування цього поняття в економічній теорії, що спричинено становленням ринкових відносин та посиленням умов і обставин сучасного бізнес середовища. Відмічено доцільність аналізу сутності поняття «ризик» як економічної категорії шляхом порівняння класичної та неокласичної теорій ризику, який включив ретельний огляд робіт відомих класиків, неокласиків і нобелівських лауреатів економічної діяльності. В статті також визначено безпосередню взаємозалежність категорії «ризик» з інвестиційною діяльністю та фінансовим менеджментом. У висновках подано власне авторське визначення поняття «ризик» як економічної категорії, на основі аналізу класичної та неокласичної теорій ризику, а також на основі сьогоденних загроз і вимог бізнес середовища.

Ключові слова: поняття ризик, невизначеність, етимологія, лексичне значення, економічна категорія, класична та неокласична теорія.

Вступ. Ризик на сьогодні є невід'ємним елементом в управлінні підприємства і його ігнорування може дорого коштувати, тому він повинен враховуватися керівництвом при формуванні цілей, задач і стратегій підприємства. Враховуючи поширеність ризику, який супроводжує будь-яку діяльність людини, існує розбіжність в тому як визначити це поняття.

Постановка завдання. Не звертаючи увагу на те, що питанням сутності ризику та його управління приділяється достатньо уваги в науковій, спеціалізованій літературі та в практиці провідних компаній світу, проблема ризику залишається досить складною та недостатньо дослідженою. А тому, для розуміння сутності та змісту ризику доцільно виявити його етимологічне і лексичне значення й знайти взаємозв'язок між ними.

Існує досить значна кількість різних думок у науковій літературі стосовно походження категорії «ризик». Варто відмітити, що дана історична категорія виникла ще на початку зародження цивілізації. Аналіз категорії «ризик» показав, що взаємозв'язок між еволюцією і лексичним значенням полягає у переході від «небезпеки» (ситуація, що пов'язана з небезпекою) до «негативної події» (ймовірність виникнення загрози).

Формування суспільної потреби у вживанні терміну «ризик» у часовому вимірі співпав із появою свідомого відчуття відповідальності за прийняті рішення у суб'єктів ризику, а розвиток товарно-грошових відносин спричинив становлення ризику як економічної категорії.